

Valtioneuvoston päätös Teollisuuden Voima Oyj:n hakemukseen saada ydinenergialain (990/1987) 20 §:ssä tarkoitettu lupa käyttää Olkiluoto 1 ja Olkiluoto 2 ydinvoimalaitosyksiköitä sekä niiden toimintaan kuuluvia Eurajoen Olkiluodossa sijaitsevia käytetyn ydinpolttoaineen välivarastoa, keskiaktiivisen jätteen välivarastoa, matala-aktiivisen jätteen välivarastoa mukaan lukien komponenttivarastoa vuoden 2038 loppuun saakka.

Annettu Helsingissä 20 päivänä syyskuuta 2018

Hakemus

Teollisuuden Voima Oyj (TVO tai hakija) on hakemuksessaan 26.1.2017 pyytänyt ydinenergialain (990/1987) 20 §:ssä tarkoitettua lupaa käyttää Eurajoen kunnan Olkiluodon saarella sijaitsevia Olkiluoto 1 ja Olkiluoto 2 -ydinvoimalaitosyksiköitä sähkön tuotantoon vuoden 2019 alusta vuoden 2038 loppuun. Lisäksi yhtiö hakee lupaa käyttää Olkiluodon voimalaitoksen toimintaan kuuluvia laitospaikalla sijaitsevia käytetyn ydinpolttoaineen välivarastoa (KPA-varasto) Olkiluodon ydinvoimalaitoksen toiminnasta syntyvän käytetyn ydinpolttoaineen välivarastointiin, keskiaktiivisen jätteen välivarastoa (KAJ-varasto), matala-aktiivisen jätteen välivarastoa (MAJ-varasto) ja komponenttivarastoa matala- ja keskiaktiivisen ydinlaitosjätteen välivarastointiin vuoden 2019 alusta vuoden 2038 loppuun.

Hakija on pyytänyt hakemuksessaan, että valtioneuvosto hallintokäyttölain 31 §:n 2 momentin nojalla päättää lupaa myöntäessään, että päätös pannaan täytäntöön mahdollisesta valituksesta huolimatta, koska päätöksen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi tule lykätä.

Hakija täydensi hakemustaan 5.6.2017 ydinjätehuoltoon liittyvillä tiedoilla ja esittää, että ydinjätehuollon osalta käyttöluvan nojalla:

1. Luvanhaltija saa pitää hallussaan, tuottaa, käsitellä ja varastoida Olkiluoto 1:n ja Olkiluoto 2:n toiminnasta syntyvää käytettyä ydinpolttoainetta enintään 1520 polttoaineenippua Olkiluoto 1 -laitosyksiköllä ja enintään 2520 polttoaineenippua Olkiluoto 2 -laitosyksiköllä.

2. Luvanhaltija saa pitää hallussaan, käsitellä ja varastoida KPA-varastossa Olkiluoto 1:n ja Olkiluoto 2:n toiminnasta syntyvää käytettyä ydinpolttoainetta enintään 12 400 polttoaineenippua ja Olkiluoto 3:n toiminnasta syntyvää käytettyä ydinpolttoainetta enintään 1600 polttoaineenippua.
3. Luvanhaltija saa pitää hallussaan, tuottaa, käsitellä ja varastoida Olkiluodon saarella sijaitsevien ydinlaitosten toiminnasta syntyviä matala- ja keskiaktiivisia ydinlaitosjätteitä, niin ettei ydinlaitosjätteen kokonaismäärä ylitä missään tilanteessa 30 000 m³.
4. Luvanhaltija saa pitää hallussaan, käyttää, käsitellä ja varastoida Olkiluoto 1:n ja Olkiluoto 2:n toiminnassa tarvittavaa tuotetta ydinpolttoainetta, jonka maahantuontia varten on myönnetty ydinenergiain mukainen lupa.
5. Luvanhaltija saa pitää hallussa, tuottaa, käsitellä, käyttää ja varastoida Olkiluoto 1:n ja Olkiluoto 2:n toiminnassa tarvittavia laitospaikalla jo olevia ydinmateriaaleja ja muitakin ydinmateriaaleja edellyttäen, että maahantuontilupaa tarvitseville materiaaleille on myönnetty ydinenergiain mukainen maahantuontilupa.

Hakija on hakemuksessaan ilmoittanut ydinlaitoksista seuraavat tiedot:

Hakemuksen kohteena on kaksi nimellislämpötehoaan 2500 MW:n ydinvoimalaitosyksikköä, jotka ovat teknisesti lähes identtiset. Kummankin laitosesikön nettosähköteho noin 890 MWe. Reaktorit ovat kiehumisvesityyppisiä kevytvesireaktoreita (BWR, Boiling Water Reactor). Laitosyksiköiden päätoimittaja on ruotsalainen AB ASEA-ATOM (nykyisin Westinghouse Electric Sweden ja aiemmin ABB Atom AB). Olkiluoto 1 -laitosyksikkö tahdistettiin valtakunnan verkkoon vuonna 1978 ja Olkiluoto 2 -laitosyksikkö vuonna 1980.

Hakija suunnittelee tekevänsä vuoden 2028 loppuun mennessä Olkiluoto 1 ja Olkiluoto 2 -laitosyksiköiden määräaikaisen turvallisuusarvioinnin. Arvioinnin sisältö määräytyy soveltuvien kansainvälisten ja kansallisten suositusten ja käytäntöjen sekä Säteilyturvakeskuksen (STUK) antamien määräysten ja vaatimusten mukaan.

Olkiluoto 1 ja Olkiluoto 2 -laitosyksiköiden suunniteltu toiminta-aika on ollut 40 vuotta. Tämän mukaisesti Olkiluoto 1:n suunniteltu toiminta-aika päättyisi vuoden 2018 lopussa ja Olkiluoto 2:n vastaavasti vuoden 2020 lopussa. Alun perin laitosyksiköiden suunnittelun lähtökohtana on käytetty 30 vuoden (reaktoripaineastian osalta 40 vuoden) aikana tapahtuvaksi arvioituja ilmiöitä ja kuormituksia. Kansainvälisten ja hakijan omien käyttökokemusten ja muun tietämyksen perusteella laitosyksiköiden tekninen käyttöikä on merkittävästi alkuperäistä suunniteltua toiminta-aikaa pidempi.

Laitosyksiköihin ja niiden käyttöön on tehty nykyisen käyttöluvan voimassaoloaikana useita turvallisuutta ja hyötysuhdetta parantavia muutoksia joko omien tai muiden laitosten kokemusten, analyysien tai muiden tarpeiden perusteella. Muutoshankkeisiin sisältyvien selvitysten ja toimenpiteiden sekä jatkuvan kunnossapidon avulla varmistetaan se, että teknistä käyttöikää on jäljellä molemmilla laitosyksiköillä vielä vähintään 20 vuotta vuodesta 2018 eteenpäin.

Hakija on liittänyt käyttöluvahakemukseen ydinenergia-asetuksen (161/1988) 34 §:ssä tarkoitetut selvitykset.

Nykyinen käyttöluva

Valtioneuvosto on päätöksellään 20.8.1998 myöntänyt Teollisuuden Voima Oyj:lle ydinenergialain 20 §:ssä tarkoitetun luvan

1. käyttää Eurajoen kunnan Kirkonkylän kylässä Olkiluodon saarella sijaitsevan voimalaitoksen 2500 MW:n nimellislämpötehoista ensimmäistä ydinvoimalaitosyksikköä (Olkiluoto 1) sähköenergian tuottamiseen 31 päivään joulukuuta 2018;
2. käyttää Eurajoen kunnan Kirkonkylän kylässä Olkiluodon saarella sijaitsevan voimalaitoksen 2500 MW:n nimellislämpötehoista toista ydinvoimalaitosyksikköä (Olkiluoto 2) sähköenergian tuottamiseen 31 päivään joulukuuta 2018;
3. käyttää Olkiluodon voimalaitoksen toimintaan kuuluvaa laitospaikalla sijaitsevaa käytetyn polttoaineen välivarastoa (KPA-varasto) Olkiluodon voimalaitoksen toiminnasta syntyvän käytetyn ydinpolttoaineen välivarastointiin 31 päivään joulukuuta 2018;
4. käyttää Olkiluodon voimalaitoksen toimintaan kuuluvaa laitospaikalla sijaitsevaa keskiaktiivisen jätteen välivarastoa (KAJ-varasto) Olkiluodon voimalaitoksen toiminnasta syntyvän matala- ja keskiaktiivisen jätteen käsittelyyn ja välivarastointiin 31 päivään joulukuuta 2018; sekä
5. käyttää Olkiluodon voimalaitoksen toimintaan kuuluvaa laitospaikalla sijaitsevaa matala-aktiivisen jätteen välivarastoa (MAJ-varasto) Olkiluodon voimalaitoksen toiminnasta syntyvän matala-aktiivisen jätteen käsittelyyn ja välivarastointiin 31 päivään joulukuuta 2018.

Lisäksi valtioneuvosto on päätöksellään 9.4.1992 myöntänyt ydinenergialain 20 §:n nojalla Teollisuuden Voima Oyj:lle luvan käyttää Eurajoen kunnassa Olkiluodon saarella sijaitsevaa voimalaitosjäteluolaa (VLJ-luolaa) matala- ja keskiaktiivisten ydinjätteiden loppusijoitukseen 31 päivään joulukuuta 2051 asti.

VLJ-luolan käyttöluopaehtoja muutettiin vuonna 2012. Teollisuuden Voima Oyj:n hakemus 26.1.2017 ja siihen 5.6.2017 tehty täydennys eivät koske VLJ-luolaa.

Sovellettavat lainkohdat

Ydinenergiain 16 §:n 1 momentin mukaan luvan ydinlaitoksen käyttämiseen myöntää valtioneuvosto. Lupa ydinlaitoksen käyttämiseen voidaan lain 20 §:n mukaan myöntää, jos:

1. ydinlaitos ja sen käyttäminen täyttävät ydinenergiain mukaiset turvallisuutta koskevat vaatimukset ja työntekijöiden ja väestön turvallisuus sekä ympäristönsuojelu on otettu asianmukaisesti huomioon;
2. hakijan käytettävissä olevat menetelmät ydinjätehuollon järjestämiseksi, ydinjätteiden loppusijoitus ja ydinlaitoksen käytöstä poistaminen siihen mukaan luettuna, ovat riittävät ja asianmukaiset;
3. hakijalla on käytettävänä tarpeellinen asiantuntemus ja erityisesti ydinlaitoksen käyttöhenkilökunnan kelpoisuus ja ydinlaitoksen käyttöorganisaatio ovat asianmukaiset;
4. hakijalla harkitaan olevan taloudelliset ja muut tarpeelliset edellytykset harjoittaa toimintaa turvallisesti ja Suomen kansainvälisten velvoitteiden mukaisesti; ja

ydinlaitos ja sen käyttäminen muutoinkin täyttävät ydinenergiain 5–7 §:ssä säädetty yleiset periaatteet.

Ydinenergiain 5 §:n mukaan ydinenergian käytön tulee olla, sen eri vaikutukset huomioon ottaen, yhteiskunnan kokonaisedun mukaista. Lisäksi ydinenergian käytön on lain 6 §:n mukaan oltava turvallista eikä siitä saa aiheutua vahinkoa ihmisille, ympäristölle tai omaisuudelle. Lisäksi ydinenergiain 7 §:n mukaan ydinenergian käytön edellytyksenä on, että turvajärjestelyt ja valmiusjärjestelyt sekä muut järjestelyt ydinvahinkojen rajoittamiseksi ja ydinenergian käytön turvaamiseksi lainvastaiselta toiminnalta ovat riittävät.

Lupahakemuksesta on ydinenergiain 23 §:n mukaan pyydettävä Säteilyturvakeskuksen ja ympäristöministeriön lausunto sekä ydinenergia-asetuksen 37 §:n mukaan edellä mainittujen lisäksi ainakin sisäministeriön, sekä sellaiselta aluehallintovirastolta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, jonka toimialueella on ydinlaitoksen sijainti- ja naapurikunta. Lisäksi työ- ja elinkeinoministeriön on ydinenergiain 23 a §:n mukaisesti varattava yleisölle tilaisuus ilmaista mielipiteensä lupaa koskevassa asiassa kirjallisesti ennen käyttöluvan myöntämistä.

Lupa myönnetään ydinenergialain 24 §:n mukaan määräaikaisena. Määräajan pituutta harkittaessa on otettava huomioon erityisesti turvallisuuden varmistaminen ja toiminnan arvioitu kesto. Lupaan on lain 25 §:n mukaan sisällytettävä ne ehdot, jotka ovat tarpeen lain 2 luvussa tarkoitettujen yleisten periaatteiden toteuttamiseksi.

Ympäristövaikutusten arviointi

Hakija on työ- ja elinkeinoministeriölle (TEM) osoitetussa kirjeessään (29.6.2016) sekä sitä täydentävässä kirjeessään (26.9.2016) pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriön päätöstä sille, katsotaanko ydinenergialain 20 §:n mukaisen käyttöluvan uusiminen olemassa oleville yksiköille sellaiseksi ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994, YVA-laki) 4 §:n tarkoittamaksi jo toteutetun hankkeen muutokseksi, joka edellyttää ympäristövaikutusten arviointia YVA-lain perusteella.

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoi 16.11.2016 annetussa päätöksessään (TEM/1332/08.04.01/2016) YVA-lain 6 §:ssä määriteltynä toimivaltaisena yhteysviranomaisena, ettei Olkiluoto 1 ja 2- ydinvoimalaitosyksiköiden nyt haettava uusi käyttöluva ole hankkeesta käytettävissä olevien tietojen perusteella YVA-lain, YVA-direktiivin (2001/42/EC) tai Espoon sopimuksen (SopS 67/1997) tarkoittama hanke, johon sovellettaisiin ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Päätös koski tilannetta, jossa uutta käyttöilupaa haettaessa ei ole tarkoitus hakea merkittäviä muutoksia lupaan tai lupaehtoihin nykyiseen käyttölupaan verrattuna.

Kyse ei päätöksen mukaan myöskään ole YVA-lain 4 §:n tarkoittamasta jo toteutetun hankkeen olennaisesta muutoksesta tai muusta muutoksesta, joka aiheuttaisi merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia Suomen luonnon tai muun ympäristön erityispiirteiden vuoksi, ja joka siten edellyttäisi uutta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Päätös koskee tilannetta, jossa uutta käyttöilupaa haettaessa ei ole tarkoitus hakea merkittäviä muutoksia lupaan tai lupaehtoihin nykyiseen käyttölupaan verrattuna. TEM pyysi ja sai asiasta ympäristöministeriön ja STUK:n lausunnot, joissa ei ole esitetty sellaisia seikkoja, jotka olisivat ristiriidassa päätöksen kanssa.

Työ- ja elinkeinoministeriö on lisäksi tehnyt 24.7.2018 uuden yksittäistapauspäätöksen (TEM/2555/08.04.01/2016) koskien sen itse ehdottamaa uutta käyttöluvan ehtoa, joka poikkeaa hakijan hakemuksesta, mutta lisättäisiin lupaan hakijan suostumuksella. Ehdon lisäämisen käyttölupaan katsottiin muodostavan edellä tarkoitettua periaatteellisesti merkittävän muutoksen hankkeelle, minkä vuoksi uuden yksittäistapauspäätöksen tekeminen katsottiin tarpeelliseksi. Päätöksessä todettiin, että uuden jätehuollon joustavampaa järjestämistä mahdollistavan lupaehdon lisääminen käyttölupaan ei ole sellainen ympäristövaikutuksiltaan hankkeen merkittävä

muutos, josta olisi toteutettava ympäristövaikutusten arviointimenettely.

Asiasta järjestettiin lausuntokierros 12.6.–13.7.2018. Lausuntoja pyydettiin erityisesti ympäristöministeriöltä, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Säteilyturvakeskukselta, Eurajoen kunnalta ja Teollisuuden Voima Oyj:ltä. Asiasta lausuiivat lisäksi Nakkilan kunta, sosiaali- ja terveysministeriö, sisäministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, Satakuntaliitto, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry, Posiva Oy ja Greenpeace.

Lausunnoissa ei esitetty päätöksen kanssa ristiriitaisia seikkoja lukuun ottamatta Greenpeacen lausuntoa.

Annetut lausunnot ja mielipiteet

Hakemuksesta ovat pyynnöstä antaneet lausuntonsa Säteilyturvakeskus, ydinturvallisuusneuvottelukunta, ympäristöministeriö, sisäministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, sisäministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, puolustusministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, Lounais-Suomen aluehallintovirasto, Varsinais-Suomen ELY-keskus, Satakuntaliitto, Ålands Landskapsregering, Eurajoen kunta sekä sen ympäristökunnista Euran ja Nakkilan kunnat sekä Rauman kaupunki, Greenpeace, Energiateollisuus ET ry, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry, Suomen yrittäjät ry, Akava ry, Fingrid Oyj, Posiva Oy ja Ruotsin ydinturvallisuusviranomainen Strålsäkerhetsmyndigheten SSM.

Asian vireille tulosta on kuulutettu ydinenergialain 23 §:n mukaisesti viranomaisen internetsivuilla ja sen lisäksi julkisilla ilmoitustauluilla Eurajoen, Nakkilan ja Euran kuntien sekä Rauman kaupungin ilmoitustauluilla ja lisäksi ilmoitus käyttöluvahakemuksen vireilläolosta on julkaistu Helsingin Sanomat, Hufvudstadsbladet, Raumalainen, Länsi-Suomi, Turun Sanomat ja Satakunnan Kansa -lehdissä.

Edelleen TVO täydensi käyttöluvahakemustaan 5.6.2017 ja TEM pyysi lausunnonantajilta mahdollisia täydennyksiä näiden lausuntoihin ajalla 19.6.–15.8.2017 sekä julkaisi TVO:n täydennyksen verkkosivuillaan. Lausuntokoosteessa nämä lausunnot on käsitelty lisälausuntoina.

Lausunnonantajilta pyydettiin lausuntoa vielä erikseen käyttöluvan ehdon lisäämistä ja siihen liittyvästä ympäristövaikutusten arviointia koskevasta asiasta 12.6.–13.7.2018. Lausuntokoosteessa tulleet lausunnot on käsitelty erikseen kunkin lausunnon antaneen organisaation kohdalla. Kaikki lausuntopyynnöt on laitettu nähtäville työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivuille.

TEM/2555/08.04.01/2016

Ministeriöön toimitettiin kaikilla lausuntokierroksilla yhteensä 50 kappaletta lausuntoja ja mielipiteitä.

Lausuntoa eivät antaneet seuraavat organisaatiot: ulkoministeriö, valtiovarainministeriö, Satakunnan ELY-keskus, Lounais-Suomen poliisilaitos, Porin kaupunki, Suomen ympäristökeskus, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes, Suomen luonnonsuojeluliitto ry, Natur och Miljö r.f., Museovirasto, WWF, Maa- ja metsätaloustuottajien Keskusliitto MTK ry, Fennovoima Oy ja Fortum Oyj.

Kolme yksityishenkilöä toimitti ministeriöön mielipiteitä. Lausunnot ja mielipiteet ovat hankkeesta vastaavan ja muiden saatavilla ministeriön nettisivuilla.

Säteilyturvakeskus toteaa lausunnossaan, että se on turvallisuusarviossaan käsitellyt ydinturvallisuutta, säteilyaltistuksen ja radioaktiivisten aineiden päästöjen rajoittamista, käyttötoiminnan turvallisuutta, organisaatiota ja henkilöstöä sekä ydinjätehuoltoa. Myös valmius- ja turvajärjestelyjä on arvioitu.

Voimalaitoksen ikääntymisen hallinta on STUK:n arvion mukaan Olkiluoto 1 ja 2 – ydinvoimalaitosyksiköillä organisoitu asianmukaisesti. Laitosyksiköiden ikääntymisen hallinta on eräs TVO:n painopistealue. TVO:n tavoitteena on pitää laitokset jatkuvasti sekä turvallisuuden että tuotantokykynsä puolesta ajanmukaisina ja hyväkuntoisina. Laitososien ja niihin liittyvien hallitsevien ikääntymisilmiöiden varhainen tunnistaminen mahdollistaa pitkälle tulevaisuuteen ulottuvat ennusteet tarvittavista merkittävistä peruseräparannuksista ja kunnossapitotöistä.

STUK katsoo, että Olkiluodon ydinvoimalaitoksen ikääntymisen hallinta toteutetaan turvallisuusvaatimusten tarkoittamalla tavalla. Viime vuosina on kuitenkin tullut esiin joitakin laitostapahtumia, joiden syinä tai vaikuttavina tekijöinä on ollut laitteiden tai rakenteiden ikääntyminen. STUK seuraa tapahtumien kehityssuuntaa tulevilla käyttöluopajaksolla. Edelleen STUK ottaa kantaa turvallisuusautomaatiojärjestelmien ikääntymiseen ja luotettavuuteen sekä primääripiirin painekokeen tekemiseen tulevaisuudessa.

STUK on turvallisuusarviossaan käsitellyt useiden eri häiriö- ja onnettomuustilanteiden analyysijä. STUK toteaa, että ns. aikaiseen päästön estämiseksi tehokkain tapa on sydänvaurion estäminen. Tätä varten TVO:lla on meneillään useita toimenpiteitä, joiden perusteella sydänvauriotaajuutta saadaan edelleen laskettua nykyisestä. STUK myös edellyttää joitakin uusia analyysijä koskien sitä, miten laajalti ympäristössä tarvitaan väestön suojele toimenpiteitä vakavassa onnettomuustilanteessa.

STUK:n mukaan laitoksen käyttökokeustoiminta on toteutettu määräysten tarkoittamalla tavalla. TVO on katsonut tarpeelliseksi parantaa käyttökokeustoiminnan johtamista eli resursointia ja organisoimista sekä henkilöstön osaamisen kehittämisestä huolehtimista. TVO:lla on meneillään päivitettyjen viranomaisvaatimusten johdosta luotujen menettelyjen vakiinnuttaminen ja edelleen kehittäminen. Lisäksi TVO on toiminnan jatkuvaksi parantamiseksi käynnistänyt hankkeita mm. havaintojen käsittelyprosessin kehittämiseksi sekä käyttötapahtumien perusteella määritettyjen toimenpiteiden toteutusvaiheen parantamiseksi.

STUK:n mukaan TVO:n vuonna 2015 toteuttamasta organisaatio- ja toimintamallimuutoksesta on seurannut tarve johtamisen, johtamisjärjestelmän ja toimintakulttuurin kehittämiseksi, joka jatkuu edelleen. TVO:n heikentynyt työilmapiiri ja viime vuosien korkea henkilöstövaihtuvuus samanaikaisesti Olkiluoto 3 -ydinvoimalaitosyksikön käyttöönoton kanssa ovat haaste laadukkaalle ja turvallisuustietoiselle työskentelylle. STUK:n valvonnan perusteella TVO on toteuttanut johtamiseen, turvallisuuskulttuuriin sekä henkilöstöresursointiin ja osaamiseen liittyviä kehitystoimenpiteitä systemaattisesti. STUK:n arvion mukaan asiat ovat nyt hyväksyttävällä tasolla. Johtamiseen, turvallisuuskulttuuriin sekä henkilöstöresursointiin ja osaamiseen liittyviä kehitystoimenpiteiden toteuttamista tulee edelleen jatkaa ja STUK seuraa niiden vaikuttavuutta osana valvontatyötä.

STUK:n arvion mukaan luvanhaltijalla on olemassa tarvittavat edellytykset, menettelyt, osaaminen ja resurssit turvallisen käytön jatkamiseksi. STUK valvoo TVO:n turvallisuutta parantavien toimenpiteiden oikea-aikaista ja vaatimustenmukaista toteuttamista.

Olkiluodon ydinvoimalaitoksen turvajärjestelyt on STUK:n arvion mukaan toteutettu STUK:n määräyksen vaatimusten mukaisesti ja vaadittu turvallisuustaso saavutetaan tämänhetkisen uhkakuvan mukaisesti. Valmiusjärjestelyjen osalta STUK toteaa johtopäätöksensä, että Olkiluodon ydinvoimalaitoksen valmiusjärjestelyt on toteutettu STUK määräyksen vaatimusten tarkoittamalla tavalla.

STUK on lausuntonsa johtopäätöksensä arvioinut, että luvanhakijan tarkoittama toiminta on turvallista ja täyttää lainsäädännössä asetetut vaatimukset. Säteilyturvakeskus ei näe estettä myöntää lupaa haetuksi 20 vuodeksi. Ydinenergialainsäädännössä on annettu STUK:lle keinot puuttua ydinenergian käyttöön turvallisuuden sitä edellyttäessä.

Lupaehdon lisäämistä koskevassa lausunnossaan STUK totesi, että sillä ei ole huomautettavaa työ- ja elinkeinoministeriön esittämiin muutoksiin käyttöluvan lupaehdoissa. Se toteaa, että lupaehdon muutos parantaa radioaktiivisten jätteiden huollon edellytyksiä Suomessa. STUK valvoo TVO:n jätehuollon toteuttamista ja siihen

liittyviä menettelyjä. STUK esitti kuitenkin lupaehtoon terminologista täsmennyistä.

Ydinturvallisuusneuvottelukunta toteaa lausunnossaan, että STUK:n on turvallisuusarviossaan käsitellyt riittävän kattavasti Olkiluoto 1 ja 2 -laitosyksiköiden turvallisuutta sekä turva- ja valmiusjärjestelyjä ja ydinmateriaalivalvontaa. Neuvottelukunnan käsityksen mukaan myös selvitys ydinenergia-asetuksen mukaisesta asiakirjojen käsittelystä on asianmukainen.

Ydinturvallisuusneuvottelukunnan arviossa ei ole tullut esille seikkoja, jotka osoittaisivat, että käyttöluvan jatkamiselle ei ole edellytyksiä. Neuvottelukunta yhtyy STUK:n lausunnon johtopäätöksiin koskien Olkiluoto 1 ja 2 -laitosyksiköiden käyttöluvan jatkamista esitetyin kommentein. Nämä kommentit koskivat yleisellä tasolla automaatiojärjestelmien uusimista, käytetyn polttoaineen välivaraston suojausta, johtamista ja turvallisuuskulttuuria sekä ydinturvallisuussäännöstöä.

Ympäristöministeriö toteaa, että päästöt voimalaitokselta ympäristöön tapahtuvat valvotusti kaasumaisten ja nestemäisten radioaktiivisten aineiden keruu- ja käsittelyjärjestelmien kautta. Laitosyksiköiden vesienkäsittely- ja poistokaasujärjestelmien toimintavarmuuden ja häiriötilanteisiin varautumisen tulee edelleen säilyä sellaisella tasolla, että käytön aikana ympäristöön päästetään niin vähän aktiivisia aineita, että niiden vaikutus ympäristöön säteilyannoksina on merkityksetön.

Ministeriö pitää ympäristönsuojelun näkökulmasta tärkeänä, että ydinjätehuolto toteutetaan korkeatasoisena ja menetelmiä kehitetään edelleen niin, että huomiota kiinnitetään jätteiden synnyn ehkäisemiseen myös ydinjätevalvonnasta vapaiden jätteiden osalta.

Olkiluodon ydinvoimalaitoksen käyttöhistoria on hyvä ja laitosyksiköiden muutos- ja uudistustyöt tähtäävät turvallisuuden parantamiseen. Kun otetaan huomioon, että meluun, jätteisiin, varavoimalähteiden päästöihin ilmaan sekä kemikaalien ja polttonesteiden varastointiin sekä käyttöön liittyviä vaikutuksia voimalaitosalueella säädellään Olkiluodon voimalaitoksen ympäristöluvassa ja vaarallisten aineiden teollista käsittelyä ja varastointia koskevassa luvassa, ympäristöministeriö toteaa, että käyttölupahakemuksessa esitetyt ympäristönsuojeluun liittyvät näkökohdat on otettu asianmukaisesti huomioon.

Lupaehdon lisäämistä koskevassa lausunnossaan ympäristöministeriö katsoo, että sinällään lupaehdon lisääminen on perusteltua, sillä se lisää joustavuutta matala- ja keskiaktiivisten ydinjätteiden ja radioaktiivisten jätteiden käsittelyssä ja varastoinnissa. Lupaehdon voidaan katsoa ympäristöministeriön mukaan edistävän kyseisten jätteiden turvallista ja tarkoituksenmukaista käsittelyä ja välivarastointia.

Sosiaali- ja terveysministeriön lausunnon mukaan Olkiluoto 1 ja 2 uuden käyttöluvan hyväksyttävyyden määrää viime kädessä Säteilyturvakeskus.

Sosiaali- ja terveysministeriö toivoo, että TEM:n kohdakkoin alkavassa ydinjätehuollon nykytilaa ja tulevaisuutta pohtivassa työryhmässä arvioitaisiin myös mahdollisimman monipuolisesti radioaktiivisten pienjätteiden käsittelyn ja loppusijoittamisen nykytilaa. Nykyiset ydinvoimalaitosten käyttöluvut eivät salli kuin ydinvoimaloista peräisin olevan jätteen käsittelyä ennen niiden välivarastointia ja loppusijoitusta. Olkiluodon ja Loviisan voimalaitoksilla on vakiintuneet käytännöt ja koetellut teknologiat rutiinikäytössä voimalaitosjätteestä huolehdittaessa. Niitä myös jatkuvasti kehitetään tutkimuksen avulla vastaamaan entistä paremmin säteily- ja ydinturvallisuuden vaatimuksia. Ministeriö katsoo, että nämä käytännöt ja teknologiat soveltuisivat hyvin myös radioaktiivisten pienjätteiden käsittelyyn.

Sosiaali- ja terveysministeriö katsoo, että kokonaisuus huomioiden olisi tärkeää pyrkiä huolehtimaan radioaktiivisista pienjätteistä siten, että niiden osalta Suomessa voitaisiin jatkossakin tukeutua ydinvoimalaitosten jo rakennettuun koko maailman mittakaavassa ainutlaatuiseseen ydinjätehuollon infrastruktuuriin.

Lupaehdon lisäämistä koskevassa lausunnossaan sosiaali- ja terveysministeriö toteaa, että se pitää hyvänä, että käyttölupaan sisällytetään mahdollisuus laitoksen ulkopuolelta peräisin olevan radioaktiivisten pienjätteiden käsittelyyn.

Sisäministeriön pelastusosasto toteaa, että lausuntopyyntöön mukana toimitettujen selvitysten perusteella se ei näe oman toimialansa näkökulmasta estettä käyttöluvan myöntämiselle. Tämä lausunto soveltuu sisäministeriön mukaan myös käyttöluvan ehtojen muuttamiseen ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn.

Maa- ja metsätalousministeriö esittää oman toimialansa osalta lausuntonaan, ettei se näe estettä myöntää käyttö lupaa hakemuksessa esitettyihin toimenpiteisiin. Lisälausunnossaan se esittää oman toimialansa osalta, ettei se näe estettä hakemuksessa esitetuille käyttö lupaa koskeville täydennyksille. Lupaehtojen muutoksesta antamassaan lausunnossaan maa- ja metsätalousministeriö esittää lausuntonaan, ettei sillä ole asiaan huomauttamista.

Puolustusministeriö esittää lausunnossaan, että ydinvoimalaitoksen turvallisuuden kehittämisessä tulisi kiinnittää enenevässä määrin huomiota tahalliseen sabotaasiin sekä terroriluonteisiin tekoihin. Ministeriö toteaa myös, että laitoksen uudistamisessa ja kehittämisessä on tarpeen kiinnittää erityistä huomiota laitoksen kyberturvallisuuteen. Edelleen lentotoiminnan osalta ministeriö katsoo, että suurten ilma-

alusten liikkeiden lisäksi tulisi huomioida mahdollisen alueelle kohdistuvan lennokkitoiminnan (drone) aiheuttama turvallisuusuhka.

Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa, että käyttölupahakemuksessa on kattavasti esitetty laitoksen toimintaa ja siihen liittyviä turvallisuusnäkökohtia. Ministeriön mielestä hakemuksessa tulisi kuitenkin kuvata mahdolliset voimalaitoksen käyttöön liittyvät kuljetukset yksityiskohtaisemmin. Esimerkiksi polttoaineen ydinvoimalaitokselle kuljettamisen liittyvät riskit sekä ympäristölle että liikenteelle tulisi olla arvioituna hakemuksessa.

Lounais-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue toteaa lausunnossaan, että se valvoo TVO:n voimalaitosyksiköiden käyttöön, kunnossapitoon ja muuhun niitä tukevaan toimintaan liittyen, työturvallisuuslain (738/2002) ja sen perusteella annettujen säännösten noudattamista.

Aluehallintovirasto tuo esille hakemuksen joitakin puutteita, kuten että hakemuksessa tuodaan kyllä esille laitoksen poikkeus- ja hätätilanteiden toimenpiteitä, joilla huomioidaan työntekijöiden turvallisuus, mutta että hakemuksesta ei kuitenkaan selviä, miten työntekijöiden turvallisuudesta huolehditaan laitoksien normaalin käytön yhteydessä. Yhteenvetona edellisestä se toteaa, että työnantajan tulee varmistua, että työturvallisuuslain ja sen perusteella annettujen säädösten edellyttämät arvioinnit, toimenpiteet ja seurannat tulevat tehdyksi niin normaali-, poikkeus- kuin hätätilanteissakin.

Varsinais-Suomen ELY-keskus ei antanut varsinaista lausuntoa, koska ympäristönsuojeluun otetaan huomioon ympäristönsuojelulain mukaisessa lupamenettelyssä. Se huomauttaa kuitenkin lisälausuntopyynnöstä, että ydinjätehuolto on toteutettava korkeatasoisena ja että menetelmiä on kehitettävä edelleen niin, että kiinnitetään huomiota jätteen synnyn ehkäisemiseen sekä ydinjätehuollon, että ydinjätevalvonnasta vapaiden jätteen osalta.

Lupaehto koskevassa lausunnossaan Varsinais-Suomen ELY-keskus toteaa, että lupaehtojen lisääminen toisi joustavuutta käyttölupapäätökseen. Se pitää selkeänä, että laitosten toimintaa koskeva lupaehto ei tulisi koskemaan loppusijoitusta, mitä on syytä käsitellä ja hallita erillisenä osana toimintaa.

Satakuntaliitto toteaa kannanottonaan, ettei sillä ole tarvetta antaa lausuntoa viireillä olevasta lupahakemuksesta. Ehdotetuista lupaehdoista antamassaan lausunnossa Satakuntaliitto ehdottaa jätteen kotimaisuuden mainitsemista lupaehdossa 4. Muilta osin Satakuntaliitolla ei ole huomautettavaa käyttölupaa koskevasta ydinjätehuollon lupaehdosta.

TEM/2555/08.04.01/2016

Ålands landskapsregering (Ahvenanmaan maakuntahallitus) pitää äärimmäisen tärkeänä, että ydinvoimalaitosta käytetään turvallisesti ja kestävästi. Vaikka ydinvoimaonnettomuuden riski katsotaan pieneksi, ovat seuraukset ydinvoimaonnettomuudesta sitä suuremmat.

Lisäksi maakuntahallitus tuo esille, että ydinvoimalaitoksen pidempi käyttöaika johtaa suurempaan määrään käytettyä ydinjätettä, joka täytyy käsitellä ja loppusijoittaa. Lisälausuntopyynnöstä antamassaan lausunnossa maakuntahallitus painottaa edelleen ydinjätehuollon erittäin turvallisten menetelmien valintaa ja käyttöä.

Eurajoen kunta toteaa lausunnossaan, ettei sillä ole huomauttamista Teollisuuden Voima Oyj:n Olkiluoto 1 ja 2 -ydinvoimalaitosyksiköiden käyttöä koskevaan lupahakemukseen. Lupaehtoa koskevassa lausunnossaan se toteaa, ettei sillä ole huomauttamista myöskään käyttöluvan lupaehtojen muutokseen.

Euran kunta on lausunnossaan käynyt läpi ydinenergialain mukaiset käyttöluvan edellytykset ja se toteaa, että lupahakemus ja laitosisyksiköiden toiminta täyttävät ydinenergialain 20 §:n mukaiset luvan myöntämisen edellytykset, eikä kunnalla ole huomautettavaa hakemuksesta.

Nakkilan kunta on lausunnossaan käynyt läpi ydinenergialain mukaiset käyttöluvan edellytykset TVO:n hakemuksen tietojen perusteella ja se toteaa arvionsa perusteella, että lupahakemus ja laitosisyksiköiden käyttötoiminta täyttävät ydinenergialain 20 §:n mukaiset luvan myöntämisen edellytykset ja sen vuoksi Nakkilan kunta puoltaa käyttöluvan myöntämistä TVO:lle Olkiluoto 1 ja Olkiluoto 2 -laitosisyksiköiden käyttämiseen vuoden 2019 alusta vuoden 2038 loppuun, samoin kuin hakemukseen sisältyvien ydinjätehuollon rakennusten ja välivarastojen käyttämiseen. Lupaehtoa koskevassa lausunnossaan kunta toteaa, ettei sillä ole lisättävää aiempaan lausuntoonsa.

Rauman kaupungin lausunnon mukaan sillä ei ole huomautettavaa käyttölupahakemuksesta. Kyse on olemassa olevasta toiminnasta, josta on osin jo neljän vuosikymmenen kokemus. Käyttöhistoriasta ei ole tiedossa sellaista, joka kyseenalais-taisi luvan myöntämisen edellytykset.

Lisälausunnossaan Rauman kaupunki toteaa, ettei sillä ole TVO:n hakeman jätevarastojen joustavamman käytön johdosta lisättävää aiempaan lausuntoonsa.

Greenpeace toteaa lausuntonaan, että käyttöluvien pidentäminen edellyttää Århusin ja Espoon sopimusten mukaisesti täydellisen ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) sekä kansainvälisen kuulemisen. TVO ei ole suorittanut asianmukaista YVA-prosessia eikä kansainvälistä kuulemistä.

Näin olen lupaa voimalaitosyksiköiden käyttämiseen ei Greenpeacen mukaan pidä myöntää lupaa ennen kuin luvanhakija täyttää nämä kansainvälisten sopimusten mukaiset edellytykset.

Lupaehdot koskevassa lausunnossaan Greenpeace toteaa, että jo haettu käyttöluvan pidentäminen edellyttäisi Århusin ja Espoon sopimuksen mukaisesti täydellistä ympäristövaikutusten arviointia (YVA) sekä kansainvälistä kuulemistä. Lupaehdosta 3 Greenpeace toteaa, että se on itse asiassa TVO:n oma ehdotus. Greenpeace katsoo ydinlaitosjätteen asetetun ylärajan olevan yli tuplasti isomman kuin arvioitu syntyvän ydinjätteen määrä. Edelleen Greenpeace esittää, että lupaehdot 4 tulisi muokata siten, että pelkkä jäte-erän käsittelyn ilman pitkäaikaista varastointia tulisi edellyttää huolehtimisvelvollisuuden siirtoa TVO:lle.

Energiateollisuus ry puoltaa lausunnossaan TVO:n käyttöluvahakemusta edellyttäen, että STUK toteaa laitosyksiköiden käytön jatkamisen vuoteen 2038 turvallisiksi. Energiateollisuus ry:n mielestä Suomessa tarvitaan CO₂-päästötöntä perusvoiman tuotantoa niin ilmastotavoitteisiin vastaamiseksi kuin sähkön toimitusvarmuuden varmistamiseksi. Nykyisin käytössä olevan ydinvoimalaitoskapasiteetin käytön jatkamisen turvaaminen onkin tehokkaimpia tapoja välttää kasvihuonepäästöjen lisääntyminen.

Edelleen Energiateollisuus ry:n mielestä TVO on huolehtinut laitosyksiköiden kunnossapidosta ja turvallisuudesta jatkuvan parantamisen periaatteella siten, että laitokset ovat mahdollisimman hyvin uutta vastaavassa kunnossa. Käyttöluvan ehtoja käsittelevässä lausunnossaan Energiateollisuus puoltaa työ- ja elinkeinoministeriön aloitetta kyseisen lupaehdon lisäämiseksi osaksi käyttölupaa. Matala- ja keskiaktiivisen jätteen turvallinen, mutta samalla joustava ja moderni käsittely olisi niin yhteiskunnan kuin luvanhaltijankin etujen mukaista.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry (SAK) toteaa lausuntonaan, että TVO:n toimittaman lupahakemuksen perusteella SAK ei näe estettä käyttää Olkiluoto 1 ja 2 -voimalaitosyksiköitä 2500 MW nimellislämpötehoilla vuosina 2019 – 2038 eikä myöskään niihin liittyvien ydinjätevarastojen käyttöä.

SAK:n mielestä TVO:n hakemuksen täydennyksessä haettu joustavan jätevarastojen käyttö varmistaa turvallisen ja tehokkaan jätteiden käsittelyn Olkiluodon ydinvoimalaitosalueella ja se on kannatettavaa sekä hyväksyttävää. SAK myös puolsi jätehuollon ehdon lisäämistä käyttöluvan.

Toimihenkilöjärjestö STTK ry:n käyttöluvan ehtojen lisäämistä koskevassa lau-

TEM/2555/08.04.01/2016

sunnossa todetaan, että on perusteltua, että jo olemassa olevaa ydinjätteiden prosessointiin soveltuvaa infrastruktuuria hyödynnetään myös muuhun kuin varsinaisesta TVO:n toiminnasta syntyvän ydinmateriaalin prosessointiin.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry (EK) toteaa, että fossiilisiin polttoaineisiin perustuvan lauhdetuotannon nopea väheneminen ja vaihtelevatuotantoisen uusiutuvan sähköntuotannon reipas lisääntyminen edellyttävät energijärjestelmän näkökulmasta vakaata peruskuormaa, johon ydinvoima on paras vaihtoehto Pariisiin ilmastopimuksen olosuhteissa. EK puoltaa käyttöluvahakemusta edellyttäen, että STUK toteaa laitosyksiköiden käytön jatkamisen vuoteen 2038 turvallisiksi. Käyttöluvan ehtojen muuttamista käsittelevässä lausunnossaan EK tukee Energia-teollisuus ry:n myönteistä lausuntoa.

Suomen Yrittäjät ry ilmoittaa lausunnossaan, ettei se ota kantaa yksittäisiin hankkeisiin, vaan kannattaa yleisesti ydinvoiman käyttöä turvaamaan vakaata perusvoiman tarvetta sähköntuotannossa seuraavina vuosikymmeninä. Ydinvoiman avulla voidaan vastata kasvihuonepäästöjen vähentämistä koskeviin tavoitteisiin ja turvata kohtuuhintaisen energian saatavuutta.

Akava ry ilmoittaa, että sillä ei ole huomautettavaa käyttöluvahakemukseen.

Posiva Oy ei näe estettä matala- ja keskiaktiivisen ydinjätteen ja muun radioaktiivisuudeltaan sitä vastaavan jätteen huoltoa koskevan lupaehdon asettamiselle Olkiluoto 1 ja 2 –ydinvoimalaitosyksiköiden käyttöluvaan.

Fingrid Oyj toteaa lausunnossaan, että Olkiluoto 1 ja 2 -laitosyksiköt voivat toimia käyttöluvahakemuksen esittämällä tavalla osana Suomen sähköjärjestelmää, elleivät sähköjärjestelmän olosuhteet oleellisesti muutu. Fingrid Oyj seuraa olosuhteiden muutoksia tarkoin ja päivittää kantaverkon liittymisen ja kantaverkossa toimimisen ehdot sekä ilmoittaa niistä liittyjille.

Ruotsin säteilyturvaviranomainen *Strålsäkerhetsmyndigheten SSM* toteaa rajareaktorisopimuksen (SopS 19/1977) perusteella antamassaan lausunnossaan, ettei sillä ole huomautettavaa Olkiluodon laitoksien käyttöluvahakemukseen. Se viittaa myös aiempaan lausuntoonsa Olkiluoto 3 -laitosyksikön käyttöluvahakemuksesta 7.12.2016.

Kolme yksityishenkilöä antoi hakemuksesta mielipiteensä, joiden mukaan käyttöluva ei tule myöntää.

Hakija toteaa ydinenergialain 23 a §:n mukaisessa selityksessään, että useissa lau-

TEM/2555/08.04.01/2016

sunnoissa on esitetty, että nykyisen ydinvoimalaitoskapasiteetin käyttöiän jatkaaminen on tehokkaimpia tapoja välttää ilmaston lämpenemistä aiheuttavia kasvihuonekaasupäästöjä. Ydinvoimalla tuotetun sähkön tarvetta korostettiin myös nyt ja tulevaisuudessa, jolloin uusiutuvan sähkötuotannon reipas lisääntyminen edellyttää energiajärjestelmän näkökulmasta vakaata peruskuormaa, johon ydinvoima on paras vaihtoehto Pariisin ilmastositomuksen tavoitteiden puitteissa.

Näiden yleisten kysymysten lisäksi lausunnoissa on käsitelty seuraavia kokonaisuuksia, joihin hakija tuo näkökohtia vastineessaan; YVA, käytetyn polttoaineen kuljetukset ja polttoainehuolto, työturvallisuus, kantaverkkoliitäntä ja radioaktiiviset pienjätteet.

Hakija mukaan yhdessä lausunnossa todettiin, että käyttöluvien pidentäminen edellyttää Århusin ja Espoon sopimusten mukaisesti täydellisen ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) sekä kansainvälisen kuulemiseen.

Hakijan mukaan TEM:n 16.11.2016 antaman päätöksen mukaisesti Olkiluoto 1 ja 2 -laitosyksiköiden käyttöluvan uusiminen ei vaadi ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamista. Olkiluodon saaren ympäristövaikutuksia on arvioitu viimeksi Olkiluoto 3 ja 4 -laitosyksiköiden YVA-menettelyiden yhteydessä aiempaan toimintaan verrattuna huomattavasti suurempien lämpökuormien tapauksissa. Edellä mainitut YVA-menettelyt päättyivät vuosina 2000 ja 2008.

Edelleen hakemuksesta ei erään lausunnon mukaan käy ilmi tarpeeksi ydinpolttoaineen kuljetuksiin liittyviä asioita ja että hakemuksessa tulisi kuvata mahdolliset voimalaitoksen käyttöön liittyvät kuljetukset yksityiskohtaisemmin. Hakemuksessa ei lausunnon mukaan ole kuvattu polttoaineen hankintaa voimalaitoksille, eikä esitetty suunnitelmaa ydinpolttoainehuollon järjestämiseksi.

Hakija hoitaa ydinpolttoaineen kuljetukset vaarallisten aineiden kuljetuksista annetun lain (719/1994), ydinenergialain ja näiden nojalla annettujen säädösten, määräysten ja Ydinturvallisuusohjeiden mukaisesti. Lisäksi STUK antaa luvan jokaiselle ydinpolttoaineen kuljetukselle erikseen. Ydinpolttoaineen kuljetussuunnitelmat ja riskitarkastelut eivät ole julkista tietoa, mistä johtuen niitä ei ole kuvattu yksityiskohtaisesti hakemuksessa.

TVO:n ydinpolttoainehuolto toteutetaan luotettavasti ja hajautetusti useasta hankintalähteestä. Periaate on käyttää pitkiä sopimuksia ja ydinpolttoaineen varmuusvarastointia. TVO käyttää ydinpolttoaineen hankinnassa ns. hajautettua hankintaketjua, eli eri hankintavaiheille tehdään erilliset sopimukset ja kullekin vaiheelle on tavanomaisesti myös useita toimittajia. Hankintojen perustan muodostavat pitkäaikaiset toimitussopimukset alan johtavien toimittajien kanssa. STUK valvoo

ydinenergiain mukaisia toiminnanharjoittajia ja luvanhaltijoita myös polttoainehankinnan osalta.

Eräs lausunnonantaja katsoo, että kokonaisuus huomioiden olisi tärkeää huolehtia radioaktiivisista pienjätteistä siten, että niiden osalta Suomessa voitaisiin jatkossakin tukeutua ydinvoimalaitosten jo rakennettuun, maailmassa ainutlaatuiseen ydinjätehuollon infrastruktuuriin. Lausunnonantaja toivoo, että ydinvoimalaitosten käyttö lupiin tai niitä koskevaan muuhun luvitukseen voitaisiin sisällyttää pienjätteiden loppusijoittamisen lisäksi myös niiden nyt vaikeutunut käsittely.

Hakija toteaa, ettei Olkiluoto 1 ja 2 -laitosyksiköiden käyttö lupahakemuksessa ole käsitelty radioaktiivisia pienjätteitä, koska Olkiluodon voimalaitosjäteluolalla (VLJ-luola) on oma käyttö lupansa ja pienjätteet eivät siis kuulu Olkiluodon ydinvoimalaitosten käyttö lupien piiriin. Työ- ja elinkeinoministeriö perusti kesällä 2017 kansallisen ydinjätehuollon työryhmän, jonka tehtävänä on miettiä ratkaisuja mm. radioaktiivisten pienjätteiden käsittelyyn ja loppusijoittamiseen. Ryhmässä on edustettuna laajasti toimialan eri tahoja, mukaan luettuina TVO ja Posiva Oy.

Hakijan vastineessa Olkiluoto 1 ja 2 -laitosyksiköiden käyttö lupahakemuksesta saatuun STUK:n lausuntoon yhtiö toteaa, että STUK:n myönteinen lausunto tukee TVO:n hakemusta.

Lupaehdon lisäämistä koskevassa lausunnossaan hakija toteaa arvioineensa ja hyväksyvänsä työ- ja elinkeinoministeriön esittämän lupaehdon.

Hakijan vastineessa lupaehdon lisäämistä koskevasta lausuntokierroksesta todetaan, että yhtiö lukuun ottamatta kaikki lausunnonantajat puolsivat esitettyä lupaehdojen laajennusta. Lisäksi hakija toteaa, että se yhtyy TEM:n perusteluihin ympäristövaikutusten arvioinnista annettuihin TEM:n päätöksiin.

Ratkaisu

Valtioneuvosto on ydinenergiain (990/1987) ja ydinenergia-asetuksen (161/1988) nojalla päättänyt myöntää jäljempänä mainituin ehdoin Teollisuuden Voima Oyj:lle luvan:

1. käyttää Eurajoen kunnan Olkiluodon saarella sijaitsevan voimalaitoksen 2500 MW:n nimellislämpötehoista ensimmäistä ydinvoimalaitosyksikköä (Olkiluoto 1) sähköenergian tuottamiseen 31 päivään joulukuuta 2038;
2. käyttää Eurajoen kunnan Olkiluodon saarella sijaitsevan voimalaitoksen 2500 MW:n nimellislämpötehoista toista ydinvoimalaitosyksikköä (Olkiluoto 2)

sähköenergian tuottamiseen 31 päivään joulukuuta 2038;

3. käyttää Olkiluodon voimalaitoksen toimintaan kuuluvaa laitospaikalla sijaitsevaa käytetyn ydinpolttoaineen välivarastoa (KPA-varasto) Olkiluodon voimalaitoksen toiminnasta syntyvän käytetyn ydinpolttoaineen välivarastointiin 31 päivään joulukuuta 2038;
4. käyttää Olkiluodon voimalaitoksen toimintaan kuuluvia laitospaikalla sijaitsevia keskiaktiivisen jätteen välivarastoa (KAJ-varasto) ja matala-aktiivisen jätteen välivarastoa (MAJ-varasto) mukaan lukien komponenttivarastoa Olkiluodon saarella olevien matala- ja keskiaktiivisten ydinjätteiden ja muiden radioaktiivisten jätteiden, pois lukien käytetyn ydinpolttoaineen, käsittelyyn ja välivarastointiin 31 päivään joulukuuta 2038.

Lupaehdot

Tällä päätöksellä myönnetyn luvan nojalla luvanhaltija saa pitää hallussaan, tuottaa, käsitellä, käyttää ja varastoida ydinjätteitä, muita radioaktiivisia jätteitä, ydinaineita ja muita ydinmateriaaleja seuraavasti:

1. luvanhaltija saa pitää hallussaan, tuottaa, käsitellä ja varastoida Olkiluoto 1:n ja Olkiluoto 2:n toiminnasta syntyvää käytettyä ydinpolttoainetta enintään 1520 polttoaineenippua Olkiluoto 1 -laitosyksiköllä ja enintään 2520 polttoaineenippua Olkiluoto 2 -laitosyksiköllä;
2. luvanhaltija saa pitää hallussaan, käsitellä ja varastoida KPA-varastossa Olkiluoto 1:n ja Olkiluoto 2:n toiminnasta syntyvää käytettyä ydinpolttoainetta enintään 12 400 polttoaineenippua ja Olkiluoto 3:n toiminnasta syntyvää käytettyä ydinpolttoainetta enintään 1600 polttoaineenippua;
3. luvanhaltija saa pitää hallussaan, tuottaa, käsitellä ja varastoida Olkiluodon ydinlaitoksilla niiden toiminnan yhteydessä tai seurauksena syntyviä matala- ja keskiaktiivisia ydinjätteitä siten, että jätteiden kokonaismäärä ei saa ylittää missään tilanteessa 30 000 m³;
4. luvanhaltija saa lupaehdossa 3 määritellyissä puitteissa pitää hallussaan, käsitellä ja varastoida myös muut Olkiluodon ydinvoimalaitoksen voimalaitosalueella syntyvät matala- ja keskiaktiiviset ydinjätteet ja muut aktiivisuuspitoisuudeltaan niitä vastaavat radioaktiiviset jätteet, joiden tuottamiseen, hallussapitoon, käsittelyyn ja varastointiin on myönnetty ydinenergiain tai säteilylain mukaiset luvat, taikka muualla syntynyttä matala- tai keskiaktiivista jätettä, johon luvanhaltijalla tai Suomen valtiolla on ydinenergiain tai säteilylain mukainen huolehtimisvelvollisuus.

TEM/2555/08.04.01/2016

Pelkkä jäte-erän käsittely ilman pitkäaikaista varastointia ei kuitenkaan edellytä huolehtimisvelvollisuuden siirtoa;

5. luvanhaltija saa pitää hallussaan, käyttää, käsitellä ja varastoida Olkiluoto 1:n ja Olkiluoto 2:n toiminnassa tarvittavaa tuotetta ydinpolttoainetta, jonka maahantuontia varten on myönnetty ydinenergiain mukainen lupa;
6. luvanhaltija saa pitää hallussa, tuottaa, käsitellä, käyttää ja varastoida Olkiluoto 1:n ja Olkiluoto 2:n toiminnassa tarvittavia laitospaikalla jo olevia ydinmateriaaleja ja muitakin ydinmateriaaleja edellyttäen, että maahantuontilupaa tarvitseville materiaaleille on myönnetty ydinenergiain mukainen maahantuontilupa.

Tämän lisäksi:

7. luvanhaltijan on tehtävä Olkiluoto 1 ja 2 –ydinvoimalaitosyksiköille määräaikainen turvallisuusarviointi ja toimitettava se Säteilyturvakeskuksen hyväksyttäväksi vuoden 2028 loppuun mennessä.

Päätöksen perustelut

Ydinenergiain 20 §:ssä säädettyjen käyttöluvan myöntämisen edellytysten täyttymisestä todetaan seuraavaa:

- 1. ydinlaitos ja sen käyttäminen täyttävät tämän lain mukaiset turvallisuutta koskevat vaatimukset ja työntekijöiden ja väestön turvallisuus sekä ympäristönsuojelu on otettu asianmukaisesti huomioon.**

Säteilyturvakeskus puoltaa lausunnossaan lupien myöntämistä Teollisuuden Voima Oyj:lle Olkiluoto 1 ja 2 -laitosyksiköiden sekä niiden ydinpolttoaine- ja ydinjätehuoltoon liittyvien varastojen käyttöön hakemuksissa esitetystä laajuudesta ja tavalla.

Näin ollen valtioneuvosto katsoo, että käyttöluvien myöntäminen Olkiluoto 1 ja 2 -ydinvoimalaitosyksiköille sekä ydinjätehuollon kannalta tarpeellisille rakennuksille ja varastoille ei ole ristiriidassa ydinenergiain 6 §:ssä säädetyn ydinenergian käytön turvallisuutta koskevan periaatteen kanssa.

Lounais-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueen lausunnossa ei ole tuotu esiin seikkoja, joiden mukaan Olkiluoto 1 ja 2 ydinvoimalaitoksien käyttöön, kunnossapitoon ja muuhun niitä tukevaan toimintaan liittyen, työturvallisuuslain (2002/738) säädösten noudattamisessa olisi merkittäviä puutteita.

TEM/2555/08.04.01/2016

Säteilyturvakeskus on todennut lausunnossaan, että Olkiluoto 1 ja 2 -ydinvoimalaitosyksiköiden säteilysuojelu ja henkilöannosvalvonta on toteutettu STUK:n määräysten tarkoittamalla tavalla.

Säteilyturvakeskus on edelleen todennut lausunnossaan, että Olkiluodon ydinvoimalaitoksen ympäristön väestön säteilyturvallisuuden varmistaminen on toteutettu STUK:n määräysten tarkoittamalla tavalla.

Ympäristöministeriö on lausunnossaan todennut, että käyttöluvahakemuksessa esitetyt ympäristönsuojeluun liittyvät näkökohdat on otettu asianmukaisesti huomioon.

Huomioon ottaen annetut lausunnot ja työ- ja elinkeinoministeriön suorittaman hakemuksen tutkinnan valtioneuvosto katsoo, että työsuojelu, väestön turvallisuus ja ympäristönsuojelu on otettu asianmukaisesti huomioon.

2. hakijan käytettävissä olevat menetelmät ydinjätehuollon järjestämiseksi, ydinjätteen loppusijoitus ja ydinlaitoksen käytöstä poistaminen siihen mukaan luettuna, ovat riittävät ja asianmukaiset

Olkiluodon ydinvoimalaitoksen ydinjätehuolto perustuu valtioneuvoston vuonna 1983 tekemään päätökseen ydinjätehuollon ohjelmasta ja aikataulusta sekä kauppa- ja teollisuusministeriön vuonna 1991 ydinenergialain nojalla tekemään päätökseen ydinjätehuollossa noudatettavista periaatteista.

Teollisuuden Voima Oyj:n ydinjätehuollon toteutusvastuu on jaettu siten, että yhtiö huolehtii itse käytetyn ydinpolttoaineen välivarastoinnista, matala- ja keskiaktiivisen jätteiden huollosta ja ydinvoimalaitoksen käytöstäpoiston suunnittelusta, kun taas käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoituksen suunnittelusta ja toteutuksesta huolehtii Teollisuuden Voima Oyj:n ja Fortum Power and Heat Oy:n yhdessä omistama, vuonna 1995 perustettu yhtiö Posiva Oy.

Työ- ja elinkeinoministeriö teki vuonna 2011 päätöksen ydinenergialain 28 §:n nojalla niistä periaatteista, joita Teollisuuden Voima Oyj:n on noudatettava Olkiluoto 3 -laitosyksikön ydinjätehuollon suunnittelussa ja myöhemmin toteuttamisessa jätehuoltovelvollisen huolehtimisvelvollisuuden täyttämiseksi. Kun Olkiluoto 3 -laitosyksikkö liittyy osaksi Olkiluodon saaren ydinlaitosten kokonaisuutta, tulee edellä mainitun päätöksen mukaan laitosyksikön ydinjätehuollon liittyä osaksi Olkiluodon saarella jo olevien ydinlaitosten ydinjätehuoltoa.

Olkiluoto 3 -laitosyksikön ydinjätehuollon toteuttaminen edellä mainitulla tavalla

edellyttää, että sen käytöstä syntyvät ydinjätteet sisältyvät Olkiluodon saaren ydinlaitosten käyttöluviin, kuten nyt on menetelty. Olkiluodon saaren ydinlaitosten kokonaisuus täydentyy myöhemmin Posiva Oy:n Olkiluodon käytetyn ydinpolttoaineen kapselointi- ja loppusijoituslaitoksella, jolle valtioneuvosto on myöntänyt rakentamisluvan 12.11.2015. Lisäksi VLJ-luolalle on myönnetty 9.4.1992 käyttöluva vuoden 2051 loppuun asti matala- ja keskiaktiivisen jätteen loppusijoittamiseen.

Valtioneuvosto on ydinenergialain 25 §:n nojalla lisännyt käyttöluvaan ehdon 4, jonka mukaan luvanhaltija saa käsitellä ja varastoida käyttöluvan ehtojen kohdassa 3 määritellyissä puitteissa myös muut Olkiluodon ydinvoimalaitoksen voimalaitosalueella syntyvät matala- ja keskiaktiiviset ydinjätteet ja muut aktiivisuuspitoisuudeltaan niitä vastaavat radioaktiiviset jätteet, joiden hallussapitoon, tuottamiseen, käsittelyyn ja varastointiin on myönnetty ydinenergialain tai säteilylain mukaiset luvat.

Ydinvoimalaitoksen voimalaitosalueella tarkoitetaan poliisilain (872/2011) 9 luvun 8 §:n nojalla asetettua aluetta, jolle on asetettu liikkumis- ja oleskelurajoitus. Alueeseen kuuluu Olkiluodon ydinvoimalaitosalue, jonka sisälle kuuluu myös Posiva Oy. Lisäksi luvanhaltija saa käsitellä ja varastoida muualla syntynyttä matala- ja keskiaktiivista ydinjätettä tai muuta aktiivisuuspitoisuudeltaan niitä vastaavaa radioaktiivista jätettä, johon luvanhaltijalla tai Suomen valtiolla on huolehtimisvelvollisuus.

Ydinenergialain 9 §:n mukaan luvanhaltija, jonka toiminnan seurauksena syntyy tai on syntynyt ydinjätettä (jätehuoltovelvollinen), on huolehdittava kaikista näiden jätteiden ydinjätehuoltoon kuuluvista toimenpiteistä ja niiden asianmukaisesta valmistamisesta sekä vastattava niiden kustannuksista (huolehtimisvelvollisuus). Vastava toiminnanharjoittajan huolehtimisvelvollisuus on myös säteilylaissa. Valtioneuvoston näkemyksen mukaan yhteiskunnan kokonaisedun kannalta on tärkeää, että myös muu kansallinen ydinjätehuolto ja muun radioaktiivisen jätteen huolto toteutetaan turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

Käytännössä kansallisessa ydinjätehuollossa haasteena on ollut joidenkin yksittäisten jäte-erien jääminen luvanhaltijoiden nykyisten lupaehtojen ulkopuolelle. Lupaehdolla 4 pyritään mahdollistamaan nykyistä joustavampi matala- ja keskiaktiivisten ydinjätteiden käsittely ja varastointi Olkiluodon ydinvoimalaitosalueella. Lupaehdon 3 puitteissa luvanhaltijalla on harkintansa mukaan mahdollisuus sopia kansalliseen ydinjätehuoltoon ja muun radioaktiivisen jätteen huoltoon liittyvistä liiketoimista Suomessa. Toiminnassa on otettava huomioon mahdolliset muut ydinenergialain tai säteilylain alaiset lupamenettelyt.

Muun kuin Olkiluodon ydinvoimalaitoksen voimalaitosalueella syntyneen jätteen käsittelyn ja varastoinnin osalta edellytetään, että huolehtimisvelvollisuus jätteestä

TEM/2555/08.04.01/2016

siirtyä tai on siirtynyt luvanhaltijalle tai Suomen valtiolle. Huolehtimisvelvollisuuden siirtämisellä tavoitellaan jätteistä huolehtimista aina loppusijoitukseen tai valvonnasta vapautumiseen asti. Olkiluodon ydinlaitoksilla voidaan kuitenkin käsitellä jätte-eriä ilman huolehtimisvelvollisuuden siirtämistä. Käsittely saattaa edellyttää jätteen välivarastointia, alle 10 vuoden välivarastointi ei edellytä huolehtimisvelvollisuuden siirtämistä. Suomen valtiolla on aina viimekätinen vastuu loppusijoitetusta jätteestä.

Säteilyturvakeskus on lausunnossaan todennut, että matala- ja keskiaktiivisten jätteen huollossa ei ole ilmennyt merkittäviä turvallisuutta heikentäviä tapahtumia kuluneella käyttöluopajaksolla. STUKin arvion mukaan Olkiluoto 1 ja 2 -ydinvoimalaitosyksiköllä matala- ja keskiaktiivisten jätteen ydinjätehuolto toteutetaan turvallisesti ja siinä käytössä olevat menettelyt ovat asianmukaiset ja riittävät. STUK seuraa varastojen täyttymisastetta ja yksittäisiä varastoja voidaan tarvittaessa laajentaa laitosmuutoksella, jonka STUK käsittelee ja hyväksyy ydinenergia-asetuksen 112 §:n mukaisesti.

STUK on arvioinut matala- ja keskiaktiivisen jätteen loppusijoituslaitoksen turvallisuutta TVO:n VLJ-luolan käyttöluopaehtojen muutoksen yhteydessä vuonna 2012 ja todennut, että matala- ja keskiaktiivisen jätteen loppusijoitus on toteutettu valtioneuvoston asetuksen 736/2008 (nykyisin STUKin määräyksen Y/4/2016) tarkoittamalla tavalla.

STUK toteaa, että Olkiluoto 1 ja 2-ydinvoimalaitosyksiköiden käytetyn ydinpoltoaineen varastointi on toteutettu määräyksessä STUK Y/1/2016 edellytetyllä tavalla. Mikäli KPA-varastoon tai reaktorihallin polttoainealtaisiin aiotaan sijoittaa polttoainetta STUKin tähän mennessä hyväksymää määrää enemmän, on luvanhaltijan saatava muutoksesta STUKin hyväksyntä ennen muutoksen toteuttamista ydinenergia-asetuksen 112 §:n edellyttämällä tavalla.

STUK toteaa, että TVO:n käytetyn ydinpoltoaineen loppusijoituksesta vastaa Posiva Oy. Valtioneuvosto myönsi Posiva Oy:lle rakentamisluvan Olkiluodon kapselointi- ja loppusijoituslaitoksen rakentamista varten 12.11.2015. STUK valvoo Posiva Oy:n toimintaa ydinenergialain ja määräyksen STUK Y/4/2016 edellyttämällä tavalla.

STUK toteaa, että TVO on päivittänyt Olkiluodon voimalaitoksen käytöstä poistoa koskevan suunnitelman vuonna 2014. STUK antoi suunnitelmasta pyynnöstä lausunnon työ- ja elinkeinoministeriölle vuonna 2015. Lausunnon mukaan käytöstä poiston suunnitelma on riittävän yksityiskohtainen ja kattava. Suunnitelma täyttää määräyksen STUK Y/1/2016 käytöstä poistolle asettamat vaatimukset.

Lausuntojen ja työ- ja elinkeinoministeriön tekemän hakemuksen käsittelyn perusteella valtioneuvosto katsoo, että hakijan käytettävissä olevat menetelmät ydinjätehuollon järjestämiseksi, ydinjätteiden loppusijoitus ja ydinlaitosten käytöstä poistaminen mukaan luettuna, ovat riittävät ja asianmukaiset.

Työ- ja elinkeinoministeriö on todennut sille toimitettujen selvitysten perusteella, että Teollisuuden Voima Oyj:n varautuminen ydinjätehuollon kustannuksiin Olkiluoto 1 ja Olkiluoto 2 -laitosyksiköiden osalta on järjestetty ydinenergialain 7 luvun mukaisesti.

3. hakijalla on käytettävänä tarpeellinen asiantuntemus ja erityisesti ydinlaitoksen käyttöhenkilökunnan kelpoisuus sekä ydinlaitoksen käyttöorganisaatio ovat asianmukaiset;

Säteilyturvakeskus on todennut lausunnossaan, että Olkiluodon voimalaitoksella on käytettävissään tarpeellinen asiantuntemus ja käyttöhenkilökunnan kelpoisuuden edellytykset täyttyvät. Myös ydinlaitoksen käyttöorganisaation asianmukaisuuden edellytykset täyttyvät.

STUK:n turvallisuusarvion mukaan on kuitenkin kiinnitettävä huomiota siihen, että TVO:n vuonna 2015 toteuttamasta organisaatio- ja toimintamallimuutoksesta on seurannut tarve johtamisen, johtamisjärjestelmän ja toimintakulttuurin kehittämiseksi, joka jatkuu edelleen. STUK:n mukaan johtamiseen, turvallisuuskulttuuriin sekä henkilöstöresursointiin ja osaamiseen liittyviä kehitystoimenpiteiden toteuttamista tulee edelleen jatkaa ja STUK seuraa niiden vaikuttavuutta osana valvontatyötään.

Lausunnon perusteella voidaan todeta, että hakijalla on käytettävänä tarpeellinen asiantuntemus ja Olkiluodon voimalaitoksen käyttöhenkilökunnan kelpoisuus sekä ydinlaitoksen käyttöorganisaatio ovat asianmukaiset.

4. hakijalla harkitaan olevan taloudelliset ja muut tarpeelliset edellytykset harjoittaa toimintaa turvallisesti ja Suomen kansainvälisten sopimusvelvoitteiden mukaisesti

Säteilyturvakeskuksen mukaan sen suorittamassa arvioinnissa ei ole tullut esiin seikkoja, jotka olisivat esteenä harjoittaa hakemuksessa kuvattua toimintaa turvallisesti ja Suomen kansainvälisten sopimusvelvoitteiden mukaisesti.

Lupaharkinnassa huomioon otettavia velvoitteita sisältyy erityisesti seuraaviin sopimuksiin:

- sopimus Euroopan unionin ydinaseettomien jäsenvaltioiden, Euroopan atomienergiayhteisön ja Kansainvälisen atomienergiajärjestön välillä ydinsulkusopimuksen III artiklan 1 ja 4 kohdan täytäntöönpanosta (SopS 55/1995).
- ydinturvallisuutta koskeva yleissopimus (SopS 74/1996).
- käytetyn polttoaineen radioaktiivisen jätteen huollon turvallisuutta koskeva yleissopimus (SopS 36/2001).
- ydinvastuuta koskeva vuonna 1960 solmittu Pariisin yleissopimus ja sitä täydentävät sopimukset ja pöytäkirjat (SopS 20/1972, muutettuna SopS 85/1991).

Huomioon ottaen annetut lausunnot ja työ- ja elinkeinoministeriön suorittaman hakemuksen tutkinnan hakijalla katsotaan olevan taloudelliset ja muut tarpeelliset edellytykset harjoittaa hakemuksessa tarkoitettua toimintaa turvallisesti ja Suomen kansainvälisten sopimusvelvoitteiden mukaisesti.

Ydinenergiain yleisten periaatteiden toteutuminen

Ydinenergiain 5 §:n mukainen arviointi yhteiskunnan kokonaisedusta

Olkiluoto 1 ja 2 kattavat noin 16 prosenttia Suomen sähkönkulutuksesta. Olkiluodon voimalaitoksen toiminnan jatkuminen on Suomen sähköhuollon turvaamisen kannalta tarpeellista. Yhteiskunnan toimivuuden ja teollisuuden kilpailukyvyyn turvaamisen kannalta on olennaista turvata sähkön saanti ja sen ennustettava hinta. Lisäksi ydinvoimalaitosten käyttö auttaa osaltaan vähentämään ilmastonmuutosta aiheuttavia hiilidioksidipäästöjä.

Näiden ja jäljempänä esitettyjen perustelujen nojalla valtioneuvosto katsoo, että käyttöluvan myöntäminen on yhteiskunnan kokonaisedun mukaista.

Ydinenergiain 6 §:n mukainen arviointi ydinenergian käytön turvallisuudesta

STUK esittää turvallisuusarvionsa kokonaisarviona, että sen toimialan osalta ydinenergia-lain (990/1987) 5–7 §:n ja 20 §:n 1 momentin edellytykset Olkiluodon 1 ja 2 –ydinvoimalaitosyksiköiden ja niihin kuuluvien ydinpolttoaine- ja ydinjätehuollon kannalta tarpeellisten rakennusten ja varastojen käyttöluvan myöntämiselle täyttyvät.

Näin ollen valtioneuvosto katsoo, että käyttöilupien myöntäminen Olkiluoto 1 ja 2 -ydinvoimalaitosyksiköille sekä ydinpolttoaine- ja ydinjätehuollon kannalta tarpeellisille rakennuksille ja varastoille ei ole ristiriidassa ydinenergiain 6 §:ssä säädetyn ydinenergian käytön turvallisuutta koskevan periaatteen kanssa.

Ydinenergialain 7 §:n mukainen arviointi turva- ja valmiusjärjestelyistä ja muista niihin verrattavista järjestelyistä

STUK toteaa turvallisuusarviossaan, että Olkiluoto 1 ja 2 -ydinvoimalaitosyksiköt täyttävät käyville ydinvoimalaitoksille asetetut turvallisuusvaatimukset, turvajärjestelyt sekä valmiusjärjestelyt ovat riittävät ja ydinaseiden leviämisen estämiseksi tarpeellinen valvonta on asianmukaisesti järjestetty ottaen huomioon turvallisuusarviossa esitetyt turvallisuuteen liittyvät huomiot.

Valtioneuvosto katsoo, että saatujen lausuntojen perusteella Olkiluoto 1 ja 2 -ydinvoimalaitosyksiköiden turvajärjestelyt, valmiusjärjestelyt ja muut järjestelyt ydinvahinkojen rajoittamiseksi ja voimalaitosyksiköiden käytön turvaamiseksi lainvastaiselta toiminnalta katsotaan riittäviksi.

Edellä esitetyn perusteella valtioneuvosto toteaa, että kaikki käyttöluvan myöntämiselle asetetut edellytykset täyttyvät.

Päätöksen voimaantulo ja täytäntöönpano

Tämä päätös tulee voimaan välittömästi ja se korvaa valtioneuvoston 20.8.1998 Teollisuuden Voima Oyj:lle myöntämän ydinlaitosten käyttöluvan.

Valtioneuvosto toteaa, että hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön valituksesta huolimatta, jos päätöksen täytäntöönpanoa ei voida yleisen edun vuoksi lykätä ja jos korkein hallinto-oikeus ei valitusta käsitellessään kiellä täytäntöönpanoa.

Olkiluodon ydinvoimalaitokseen kuuluvat ydinvoimalaitosyksiköt ovat käytössä olevia laitoksia, joiden sähköntuotanto on Suomessa merkittävä. Olkiluodon ydinvoimalaitosyksiköt tuottavat noin 16 prosenttia Suomessa kulutettavasta sähköstä. Olkiluodon voimalaitosalueella jo olevien ydinaineiden, ydinjätteiden ja muiden ydinmateriaalien asianmukainen varastointi edellyttää käyttöluvan keskeytymättöä voimassaoloa.

Ydinvoiman käyttöä valvovien viranomaisten lausunnoissa ei ole tuotu esiin seikkoja, jotka olisivat kyseisen viranomaisen toimialaan kuuluvien asioiden osalta ristiriidassa käyttöluvan myöntämiselle asetettujen edellytysten kanssa. Ydinenergian käytön turvallisuuden valvonnasta vastaava Säteilyturvakeskus puoltaa lausunnossaan Olkiluodon ydinvoimalaitoksen käyttöluvan myöntämistä Teollisuuden Voima Oyj:lle hakemuksessa esitetystä laajuudesta ja tavalla. Edellä esitettyjen syiden perusteella voidaan Olkiluodon ydinvoimalaitoksen käytön jatkamista tämän päätöksen mukaisesti pitää yleisen edun mukaisena.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta hallintolainkäyttölain (586/1996) 7 §:n mukaisesti korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valitusosoitus on ohessa liitteenä.

Tästä päätöksestä on peritty Teollisuuden Voima Oyj:ltä hakemuksen jättämisen yhteydessä maksu 84 100 euroa, joka on määrätty ydinenergian käytön valvontaan kuuluvista valtioneuvoston päätöksistä suoritettavista maksuista annetussa asetuksessa (1474/2001).

Helsingissä 20 päivänä syyskuuta 2018

Kimmo Tiilikainen
Asunto-, energia- ja ympäristöministeri

Jorma Aurela
Yli-insinööri

LIITE Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitus saadaan tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Jos tiedoksianto on toimitettu tavallisena tiedoksiantona postitse kirjeellä vastaanottajalle, katsotaan hänen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Milloin on kysymyksessä sijaistiedoksianto, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuullaan lähettää myös postitse tai toimittaa lähetin välityksellä. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valittajalta peritään korkeimmassa hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 244 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Korkeimman hallinto-oikeuden

postiosoite
käyntiosoite
puhelinvaihte
telekopio
sähköposti

PL 180, 00131 HELSINKI
Fabianinkatu 15, 00130 HELSINKI
029 56 40200
029 56 40382
korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi